

Dossier de mitjans

Inauguració de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda

Escola de Doctorat de la UIB

El dia 11 de juliol de 2014 s'inaugura l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda, amb la presència de la senyora Carmen Vela, secretària d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació del Ministeri d'Economia i Competitivitat; la senyora Joana Maria Camps, consellera d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears; i el doctor Llorenç Huguet, rector de la Universitat de les Illes Balears, entre d'altres autoritats polítiques, civils i acadèmiques.

L'edifici és una construcció destinada a ubicar-hi una unitat d'investigació de la Universitat, l'Escola de Doctorat de la UIB, incloent-hi els laboratoris de recerca corresponents, sales multiusos (de reunions, seminaris, conferències, etc.), despatxos per a investigadors visitants i espais administratius relacionats amb els estudis de doctorat i de màster.

En el marc del programa INNOCAMPUS

El programa INNOCAMPUS, del Ministeri d'Economia i Competitivitat (que el 2010 era Ministeri de Ciència i Innovació), cercava millorar la qualitat de les universitats espanyoles i la integració de les seves capacitats amb els agents de ciència i tecnologia espanyols, i tenia com a objectius primers fomentar l'especialització i el lideratge internacional del sistema R+D+I espanyol.

Els ajuts es destinaven a finançar despeses d'adquisició d'equipament científic o tècnic, despeses d'edificis i infraestructures de R+D+I, subcontractacions derivades de projectes i despeses de generació o manteniment de patents que s'originassin com a conseqüència del desenvolupament tecnològic d'aquests projectes.

A través d'aquesta convocatòria la UIB va aconseguir finançament per un import de 4.800.000 euros en forma de préstec (4.441.552,17 euros per a la construcció i 358.447,83 euros per a l'equipament). L'endeutament el va autoritzar el Govern de les Illes Balears el mes de gener de 2012.

D'altra banda, la UIB està tramitant una ajuda de cofinançament amb Fons Europeus de Desenvolupament Regional que, si es concedeix, permetrà obtenir una subvenció d'1,6 milions d'euros.

Dades tècniques de l'edifici

- Data de convocatòria de la licitació de l'obra: 9 de febrer de 2013
- Adjudicació a l'empresa: Acciona Infraestructuras, SA
- Data de l'adjudicació: 11 d'abril de 2013
- Data de l'acta de recepció: 31 de gener de 2014
- Arquitectes projectistes: Barceló-Balanzó Arquitectes, SLP, Patricio Martínez Maximià Torruella Arquitectura, SLP, Trias de Bes Arquitectura, SLP, CEPostgrau UIB, UTE Ley 18/1982.
- Superfície: 3.255 m² (semisoterrani, planta baixa i primer pis)

Descripció de l'edifici

Es tracta de la construcció d'un edifici destinat a albergar l'Escola de Doctorat, una unitat d'investigació creada per acord del Consell de Govern de la Universitat de les Illes Balears (Acord normatiu 10041/2011, de 22 novembre), la qual s'ha d'entendre com una estructura, acadèmica i administrativa, que permetrà una execució més eficient de l'estratègia en matèria de R+D+I de la UIB, en particular, pel que fa a la formació d'investigadors a través dels programes de doctorat.

La construcció de l'edifici i creació de l'Escola de Doctorat constitueixen dues actuacions clau en el desenvolupament del Campus Euromediterrani del Turisme i l'Aigua (Campus e-MTA, www.e-mta.eu), Campus d'Excel·lència Internacional. Són dues de les actuacions estratègiques previstes en el Projecte Campus e-MTA, actuacions clau per a l'atracció de talent en les línies estratègiques del projecte, concordants amb les del Pla de ciència i tecnologia vigent, que posteriorment es concretà en l'Estratègia S4T2 Balears.

L'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda se situa al caminal de Mallorca, a la zona central del campus universitari. Es troba a continuació de l'edifici Beatriu de Pinós, al nord de l'edifici Guillem Colom Casanovas, l'Estabulari i l'hivernacle. L'ocupació comprèn un rectangle paral·lel al carrer i separat 9 m d'aquest, de 18 m de fondària i 82 m de longitud; es troba a la zona 1 d'edificacions existents del Pla especial del campus, junt amb l'edifici Guillem Colom Casanovas, l'edifici Mateu Orfila i Rotger, l'edifici dels Serveis Científicotècnics i instituts universitaris de recerca, l'edifici Ramon Llull, Cas Valencià i Cas Jai.

L'edifici s'adequa a l'entorn més immediat tenint en compte la seva volumetria i posició en el solar, els accessos i les circulacions tant a l'interior com a l'exterior de l'edifici; es fa palesa la disposició mantenint la continuïtat lineal amb els edificis existents al caminal de Mallorca, com marca el pla urbanístic del campus de la UIB, amb una profunditat edificable de 18 m.

La volumetria és de tres plantes, en la traça que defineix l'edifici veí Beatriu de Pinós. La façana nord, al carrer, defineix un pla vertical molt permeable, i treu partit a les vistes de la serra de Tramuntana; la façana al sud es converteix en un filtre solar i vegetal que es relaciona amb els passadissos de les aules. Un accés des del carrer i un altre des del campus valoren els recorreguts per a vianants existents i comparteixen un vestíbul únic i principal a l'extrem de l'edifici més pròxim a l'activitat universitària.

La planta d'accés (anomenada planta baixa) se situa 35 cm per sobre de la cota del terreny existent en el punt d'accés principal. La cota del terreny en el perímetre de l'edifici, exceptuant la zona oest d'accés, se situa 1,85 m per sota de la planta baixa, fet que possibilita la il·luminació i ventilació de les peces de la planta semisoterrani.

Descripció dels espais per plantes

La majoria d'espais de treball són d'orientació nord, per les seves característiques d'idoneïtat quant a la il·luminació sense reflexos lumínics, i atès que, a més, així es disposa de les millors vistes. La proporció i posició de les sales multiusos (de reunions, seminaris, conferències, etc.), és l'òptima per encabir-hi el programa demanat; s'ha previst des de la seva concepció la possibilitat total de fer particions en mòduls de 50 m² sense modificar l'ús del centre. Es conserven els espais fonamentals de circulació al voltant del mobiliari de què disposa la UIB, i es maximitza la proporció de les sales a la façana nord. Es preveu un sistema amb plafons mòbils de tancament que permet la divisió de cada sala en dues, de manera que les sales resultants mantenen la capacitat quant al nombre d'alumnes, i el canvi d'una posició a l'altra és molt senzill i garanteix la seva flexibilitat.

És un edifici modular, amb l'addició del mòdul mínim que respon a la sala multiús de 50 m², que permet la seva agregació segons les necessitats presents i futures de la UIB. La proposta estructural permet tenir una crugia de grans dimensions, corresponent a les sales multiusos, lliure per dividir-la en sales petites, mitjanes o grans en funció de les necessitats del centre i de la UIB. Al primer pis se situa la sala de presentació de tesis, una altra peça singular d'aquest edifici.

La planta -1 es destina a laboratoris de recerca amb el mateix criteri que la planta superior. A l'altre costat del vestíbul se situen els magatzems i les sales de màquines. Es garanteix l'accés del trànsit rodat per a tasques de càrrega i descàrrega mitjançant una rampa d'accés exterior a la façana est, prevista únicament per al trànsit de vehicles; els vianants tenen l'accés previst a través de l'escala situada en el sentit oposat.

Laboratoris

Els laboratoris s'agrupen de la manera següent:

- Salut
  - Laboratori de recerca de l'àrea de Psicologia
  - Laboratori de recerca de l'àrea de Fisioteràpia
  - Laboratori de recerca de l'àrea d'Infermeria

— Laboratori de Recerca de l'àrea de Nutrició

- Medi ambient

— Laboratori de recerca de l'àrea d'enginyeries

— Laboratori de recerca de l'àrea de Química

— Laboratori de recerca de l'àrea de Biologia

- Turisme

— Laboratori de recerca de l'àrea d'Història

— Laboratori de recerca de l'àrea d'Història de l'Art.

Finalment, el laboratori de recerca de l'àrea de Física dóna suport transversal a la resta d'àrees, i de fet, ja s'han iniciat col·laboracions noves amb l'àrea de Nutrició i de Salut (en particular, Psicologia), i s'aprofundeixen les clàssiques amb les enginyeries i Química.

Un aspecte rellevant de l'Escola de Doctorat és que no se segmenta segons departaments. Les àrees de recerca no estan associades a departaments, sinó que les gestiona la mateixa Escola de Doctorat, i dóna prioritat i fomenta els projectes interdisciplinaris, transversals i alineats amb els eixos del Campus d'Excel·lència/Estratègia S4T2 Balears.

Patis

Una sèrie de tres patis interiors situats a la façana sud i que arriben fins a la zona central de circulacions, actuen de filtre solar i generen la relació amb l'entorn immediat, alhora que equilibren la il·luminació de les aules —que reben llum pels dos costats— i permeten la ventilació creuada de tots els espais. La façana sud de l'edifici passa contínua per davant aquests patis, i actua de protecció i filtre solar.

Despatxos i oficines

Les oficines i els despatxos se situen al primer pis. Hi ha dos grans espais de treball i comuns que corresponen a l'espai comú d'administració i del personal d'administració i serveis; tant aquests espais com els despatxos individuals estan orientats al nord i gaudeixen de les vistes a la serra de Tramuntana. A l'altra banda del passadís, oberts al sud, amb una adequada protecció solar que permet el control lumínic i el condicionament natural climàtic, i alhora permet les vistes a la zona d'horts i el campus, es troben els despatxos dels investigadors visitants i dues sales de reunions. Des del vestíbul del primer pis, pròxim a la sala de lectura de tesis, es permet la sortida a una terrassa coberta orientada al sud per als usuaris. La resta de coberta és plana i accessible a efectes de manteniment. Es disposa d'una sortida d'emergència al fons del pas del primer pis que permet l'evacuació dels ocupants a través d'un tram de coberta fins a l'escala d'emergència situada a l'extrem de l'edifici.

El nom de l'edifici: Antoni Maria Alcover i Sureda

El nom de l'edifici va ser una proposta d'un grup de professors de la UIB al Rector, qui la va elevar al Consell de Govern de la UIB.

Antoni Maria Alcover i Sureda fou un lingüista, escriptor i eclesiàstic manacorí. La seva obra està dedicada a l'activitat lingüística, la història i els costums populars.

Fou l'impulsor del *Diccionari català-valencià-balear* i autor de l'*Aplec de Rondaies Mallorquines*.